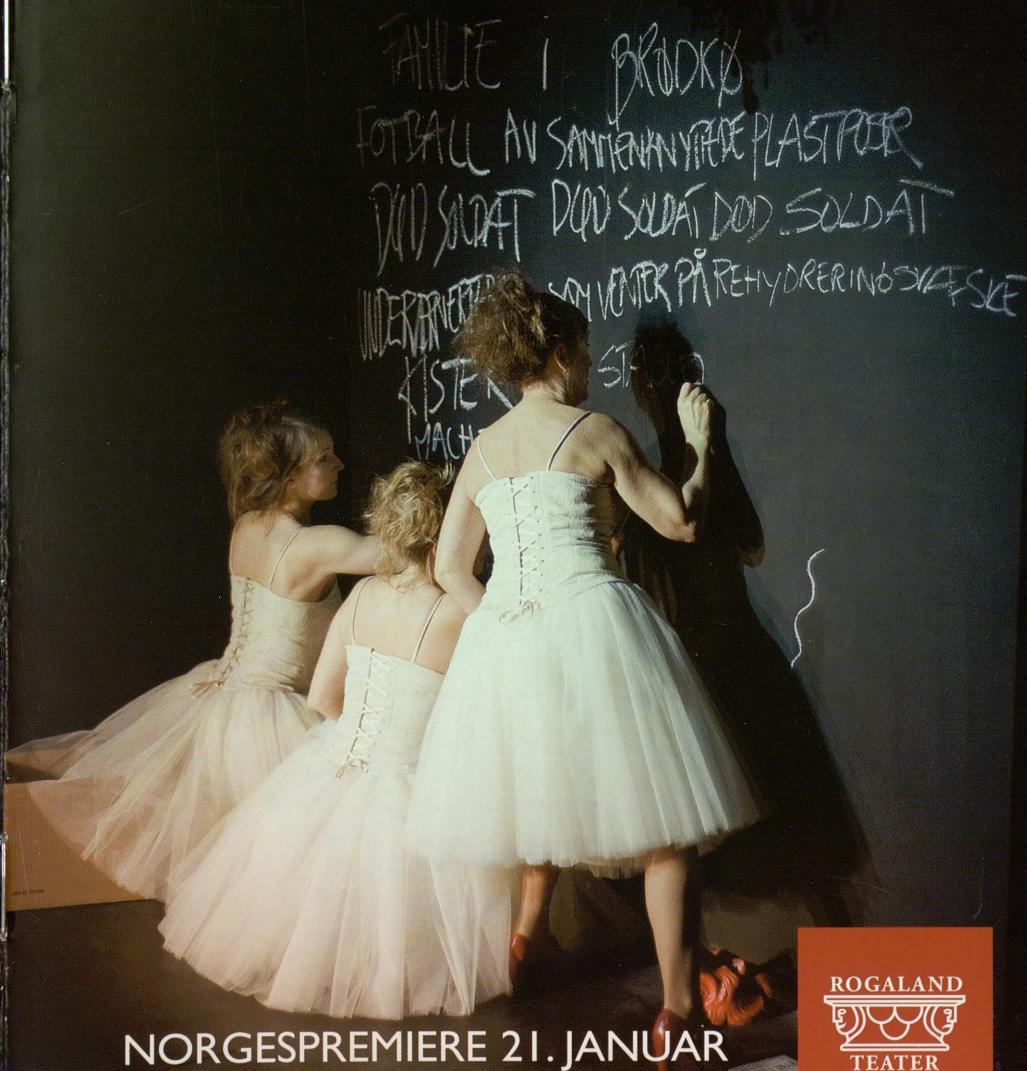

VI SOM ER HUNDRE

AV JONAS HASSEN KHEMIRI
OVERSATT AV ANDREAS ØSTBY

NORGESPREMIERE 21. JANUAR
INTIMSCENEN

ROGALAND
TEATER

KJÆRE PUBLIKUM!

Velkommen til *Vi som er hundre*, en komisk og tragisk lek som åpenbarer gråsonene i våre liv. Det er godt å invitere dere inn i et teaterunivers som tillater fysisk spalting av en person. Vi kan tilby tre unike karakterer som alle er naturlige deler i et menneske, tre av muligens enda flere. I dette universet blir kvinnene 1, 2, og 3 for meg det tydeliggjørende bildet, en fantasirik prosjeksjon, en treenig uenighet.

Stykket er, slik jeg opplever det, ikke en nyfeministisk tekst, men heller en grotesk, humanistisk fabel om vår skjøre identitet, hvor valgene vi foretar oss kanskje velges av andre, hvor opplevd egenvilje er resultat av andres manipulasjon, hvor det selvstendige er avhengig av et formbart selv. Jonas Hassen Khemiris hovedprosjekt så langt, slik jeg ser det, er en ambisjon om å erobre definisjonsmakten og granske språklige muligheter i forhold til identitet.

Med *Vi som er hundre* har han gitt teatret et vakkert og urovekkende utgangspunkt for å skape teatralt teater – en lek med fiksjonsnivåer; hvor rollefigurene spiller et spill i spillet, et ikke-avtalt spill.

Arne Nøst

ARNE NØST, Teatersjef

SOM EN BØLGE

Av Sigrun Hodne

«Erkjenn deg selv!», sto det skrevet over inngangen til Apollons tempel i Delfi. Men hva og hvem er egentlig jeg? Dette spørsmålet løper som en rød tråd gjennom hele den vestlige kulturhistorien fra antikken og fram til i dag. Og spørsmålet er i høy grad til stede i Jonas Hassen Khemiris stykke *Vi som er hundre. Hva er et menneske, et selv, et subjekt?*

Fra tidlig kristen tid og fram til 1600-tallet ble svar på spørsmål omkring menneskets vesen søkt hos Gud; Gud ble betraktet som et fullt ut selvtilstrekkelig vesen som var alle ting opphav og årsak. Med Descartes (1596–1650) endres denne tankemåten. Descartes er særlig kjent for påstanden: *cogito ergo sum* ('Jeg tenker, altså er jeg'), med denne flyttes fundamentet for kunnskap og viten fra Gud over på mennesket selv. Jeg kan tvile på alt, unntagen at jeg tviler; sa Descartes, og begynner med dette ut-

sagnet den møysommelige nedrivingen av Guds autoritet – mennesket settes i sentrum.

Mennesket som subjekt er fremdeles sentrum i Sigmund Freuds (1856–1939) teorier, men Freuds subjekt inneholder kimen til sin egen opplosning. Freuds selv er i ferd med å miste kontrollen; dette selvet er fundamentert på en uløselig gåte, innerst i mennesket finnes noe som vi aldri kan få tak på, Freud kaller det: det ubevisste. Opplysningstidens selvtilstrekkelige subjekt har gradvis blitt til et bunnløst tjern.

Det ubevisste og irrasjonelles intog i kulturhistorien kommer aller best til syn i kunsten. Vi ser det hos Ibsen, Munch, Hamsun og ikke minst hos den engelske forfatteren Virginia Woolf (1882–1941). Hun anklaget sin egen tids litteratur for å forholde seg til virkeligheten på en dårlig måte. Livet kan ikke inndeles i kapitler, sa

hun. Livet er en strøm av virkelighet som kommer til mennesket fra alle kanter. Intensiteten og kraften i denne svermen av inntrykk og erfaringer fragmenterer selvet – og utsletter dets mest sentrale kjennetegn, enhet og kontroll. I romanen *The Waves* (1931) bruker Woolf bølgen som en metafor for selvet: En bølge skyller inn mot land, flytende men samtidig syklig og repeterende, igjen og igjen dannes bølgen på ny – som variasjoner over seg selv, aldri helt den samme, aldri helt forskjellig. I Woolfs litterære univers testes selvforsråelsen mot den uendelige strømmen av tid som mennesket alltid befinner seg i midten av.

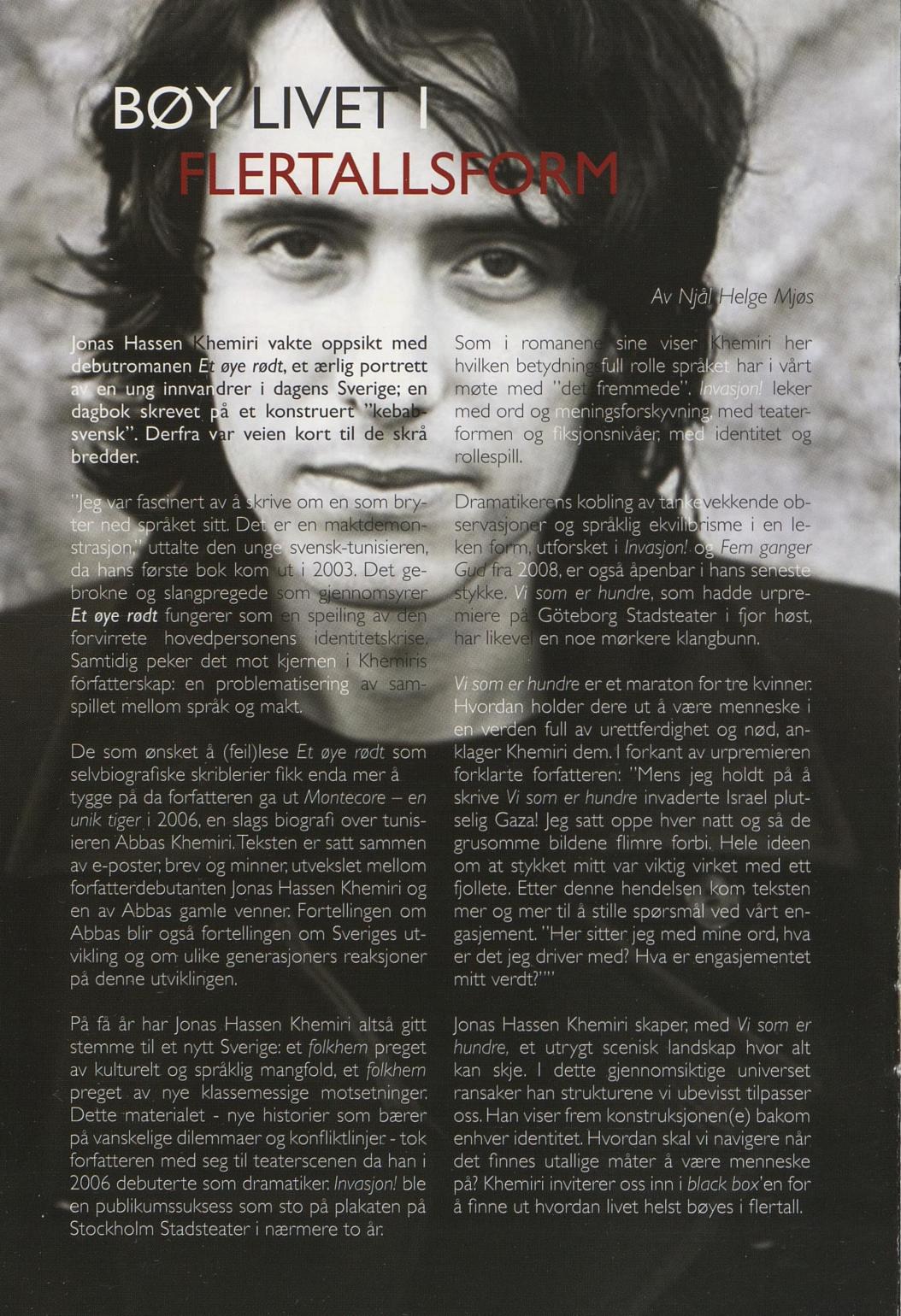
Den franske filosofen Gilles Deleuze (1925–1995) sier det på denne måten: Mennesket er en ørken befolket av fremmede stammer, flora og fauna, vi bedriver tiden med å organisere alle disse stammesamfunnene, kvitter oss med noen mens vi oppmuntrer andre til

å fortsette. Alle disse klanene utsletter ikke ørkenen, tvert i mot; de bebor den – de vandrer over og gjennom den.

Vi som er hundre stiller Woolfs bølge, det åpne og grenseløse subjektet, til skue. Kvinnen i stykket lar seg aldri fange, hun er alltid mer enn én.

Sett gjennom blikket til Deleuze kan vi si at de tre kvinnestemmene i *Vi som er hundre* befolkjer den samme ørkenen, noen ganger spiller de sammen, andre ganger kjemper de mot hverandre. Det er nettopp dette spillet som gir et hvert menneske dybde og dimensjon.

Sigrun Hodne har hovedfag i Allmenn litteraturvitenskap. Hun arbeider som frilansskribent og -kritiker og skriver jevnlig for Stavanger Aftenblad og fagtidsskriftet Billedkunst. Sigrun Hodne har vært aktiv i opprettelsen av Nettverk for kjønnsforskning ved Universitetet i Stavanger.

BØY LIVET I FLERTALLSFORM

Av Njål Helge Mjøs

Jonas Hassen Khemiri vakte oppsikt med debutromanen *Et øye rødt*, et ærlig portrett av en ung innvandrer i dagens Sverige; en dagbok skrevet på et konstruert "kebab-svensk". Derfra var veien kort til de skrå bredder.

"Jeg var fascinert av å skrive om en som bryter ned språket sitt. Det er en maktdemonstrasjon," uttalte den unge svensk-tunisieren, da hans første bok kom ut i 2003. Det gebrokne og slangpregede som gjennomsyrer *Et øye rødt* fungerer som en speiling av den forvirrete hovedpersonens identitetskrise. Samtidig peker det mot kjernen i Khemiris forfatterskap: en problematisering av samspillet mellom språk og makt.

De som ønsket å (feil)lese *Et øye rødt* som selvbiografiske skriberier fikk enda mer å tygge på da forfatteren ga ut *Montecore – en unik tiger* i 2006, en slags biografi over tunisieren Abbas Khemiri. Teksten er satt sammen av e-poster, brev og minner, utvekslet mellom forfatterdebutanten Jonas Hassen Khemiri og en av Abbas gamle venner. Fortellingen om Abbas blir også fortellingen om Sveriges utvikling og om ulike generasjons reaksjoner på denne utviklingen.

På få år har Jonas Hassen Khemiri altså gitt stemme til et nytt Sverige: et *folkhem* preget av kulturelt og språklig mangfold, et *folkhem* preget av nye klassemessige motsetninger. Dette materialet - nye historier som bærer på vanskelige dilemmaer og konfliktlinjer - tok forfatteren med seg til teaterscenen da han i 2006 debuterte som dramatiker. *Invasjon!* ble en publikumssuksess som sto på plakaten på Stockholm Stadsteater i nærmere to år.

Som i romanene sine viser Khemiri her hvilken betydning full rolle språket har i vårt møte med "det fremmede". *Invasjon!* leker med ord og meningsforskyning med teaterformen og fiksjonsnivåer, med identitet og rollespill.

Dramatikerens kobling av tankevekkende observasjoner og språklig ekvilibisme i en leken form, utforsket i *Invasjon!* og *Fem ganger Gud* fra 2008, er også åpenbar i hans seneste stykke. *Vi som er hundre*, som hadde urpremiere på Göteborg Stadsteater i fjor høst, har likevel en noe mørkere klangbunn.

Vi som er hundre er et maraton for tre kvinner. Hvordan holder dere ut å være menneske i en verden full av urettferdighet og nød, anklager Khemiri dem. I forkant av urpremieren forklarte forfatteren: "Mens jeg holdt på å skrive *Vi som er hundre* invaderte Israel plutselig Gaza! Jeg satt oppe hver natt og så de grusomme bildene flimre forbi. Hele ideen om at stykket mitt var viktig virket med ett fylle. Etter denne hendelsen kom teksten mer og mer til å stille spørsmål ved vårt engasjement. "Her sitter jeg med mine ord, hva er det jeg driver med? Hva er engasjementet mitt verdt?"

Jonas Hassen Khemiri skaper, med *Vi som er hundre*, et utrygt scenisk landskap hvor alt kan skje. I dette gjennomsiktige universet ransaker han strukturene vi ubevisst tilpasser oss. Han viser frem konstruksjon(e) bakom enhver identitet. Hvordan skal vi navigere når det finnes utallige måter å være menneske på? Khemiri inviterer oss inn i *black box'en* for å finne ut hvordan livet helst bøyes i flertall.

Nina Wester, regissør

Nina Wester kommer fra Namsos og er utdannet dramatiker og regissør fra Dramatiska Institutet i Stockholm. Hun debuterte med barnestykkelet *Fjäderskogen* på Unga Klara i 2006 og har etter dette skrevet flere stykker for Stockholm Stadsteater og Dramaten som hun selv har regissert. Ninas barnestykker spilles på scener i Norge og Sverige, senest i høst da Hedmark Teater spilte *Linus og sirkusfuglerne*. Nina satte sist vinter opp *For lukkede dører* av Jean-Paul Sartre på Nationaltheatret og var nå sist aktuell med *No tears for queers* på svenska Riksteatern. Etter Stavanger venter oppdrag på blant annet Dramaten og Hålogaland Teater.

Terese Arildsdatter Riis, scenograf og kostymedesigner

Terese Arildsdatter Riis er utdannet ved Akademi for Scenekunst i Fredrikstad. Hun har hatt oppdrag for en lang rekke norske teatre, nă sist med oppsetningen *For lukkede dører* ved Nationaltheatret, samt for Saarländisches Staatstheater i Saarbrücken i Tyskland. Hun samarbeidet med dybwikdans i forbindelse med åpningseremonien for kulturyåret i Stavanger og var ansvarlig for scenografi-en på *Måneskinssonaten* i regi av Espen Hana. Terese har også arbeidet med billedkunst og design, samt kurs-og konsulentvirksomhet.

Nina Ellen Ødegård, Kvinne 1

Nina Ellen Ødegård kom til Rogaland Teater fra Statens Teaterhøgskole høsten 2002. I sine første år ved Rogaland Teater medvirket hun i *Seinsommardansen*, *Evita* og *A Clockwork Orange*, *Gudlabadn  te na mor* og hun medvirket i uroppf relsen av *Dei d de hundane*. Hun spilte *Josie* i *M ne for livets stebarn*, en rolle hun mottok Hedda-prisen for i 2005 og deretter Kate i kjempesatsningen *Nicholas Nickleby*. Hun har hatt ledende roller i klassikere som *Mesteren* og *Margarita*, *Richard III*, *Kingdom of earth*, *D mmere* og *Villanden*. De senere  r har hun bla. medvirket i *N tteknekkeren*, spilt hovedrollen Bess i *Breaking the Waves*, Nora i *Et dukkehjem* og Eva i *H stsonaten* p  Oslo Nye Teater, samt luft nden Ariel i Shakespeares *Stormen* p  Rogaland Teater.

Ragnhild Arnestad M nness, Kvinne 2

Ragnhild Arnestad M nness ble uteksamert fra The Liverpool Institute For Performing Arts (LIPA) i 2003. I Liverpool spilte hun *Veronica i Fusion* ved Unity Theatre. I Norge har hun jobbet ved Akershus Teater, Tr ndelag Teater, Det  p ne Teater og Drammens Teater. Roller i utvalg ved Rogaland Teater: Kristin i *F rken Julie*, Dolly i *Anna Karenina*, Fru Gottwald i *Gift*, Ada i *The New Electric Ballroom*, Agnes i *Barnet*, Ung kvinne i *Dessa auga*, Kone i *Mann uten hensikt*, Julia i *Oyelys*, Emma i den engelskspr kige *Contractions*, Fanny Wilton i *John Gabriel Borkman* og Lydia/lille Lydia i *Sladder*.

Mette Langfeldt Arnstad, Kvinne 3

Mette har v rt ved Rogaland Teater siden 1982. Hun er utdannet ved Statens Teaterh gskole og har ogs  studert musikk og samfunnsfag. Roller i utvalg ved Rogaland Teater: tittelrollen i *Agnes - et barn av Gud* som hun fikk teaterprisen *Makt  for*; *Regine i Gjengangere*, *Thea Elvsted i Hedda Gabler*, Irene i *N r vi d de v gnier*, Roberta i *Danny og Roberta*, Lisbeth Holthe i *Andre folks penger*, Hannah Pitt og Ethel Rosenberg i *Engler i Amerika*, Tzeitel i *Spelemann p  taket*, Olivia i *Helligtrekkongersaften*, Kvinna i *Vinter*, Gudrun Enzlin i *Akt*, Moren i *Barnet*, S ster i *Mann uten hensikt* og Dronning Alonsia i *Stormen*. Hun har regissert forestillingene *Contractions* og barneforestillingen *Har du tid..?*

VI SOM ER HUNDRE

AV JONAS HASSEN KHEMIRI OVERSATT AV ANDREAS ØSTBY

Kvinne 1
Kvinne 2
Kvinne 3

NINA ELLEN ØDEGÅRD
RAGNHILD ARNESTAD MØNNES
METTE LANGFELDT ARNSTAD

Regissør

NINA WESTER

Scenograf og
kostymedesigner

TERESE ARILDSATTER RIIS
HAAKON ESPELAND

Lysdesigner

JILL TONJE HOLTER

Maskør

NJÅL HELGE MJØS

Dramaturg

INGER HERMANSEN

Frisør

Inspisient

DAGNY MOLAND

Sufflør

ANNERUT JONER

Rekvisitør

WENCHE SOLGÅRD/

Sceneteknisk

KARI HILLESUND/

koordinator

RAGNHILD TYSSE

ANDERS OSMUNDSEN
KJELL B. VATNE

Musikken i forestillingen er av Norah Jones, Thomas Dybdahl, Arne Nordheim, Russ Conway, Bat for Lashes, Francesco De Masi, Elling Stordahl & Gunnar Engedahl, Easy Karaoke Players, Mùm, Nino Rota, ABBA, Bruno Canford og Arne Nøst.

Forlag: Colombine Teaterförlag

Takk til Sigrun Hodne, Gunn Baustad, Jonas Digerud, Eirik Folkedal og Inger Løno.

Forestillingen varer i ca. 1 time og 20 minutter.
For mer informasjon se www.rogaland-teater.no

**NORGESPREMIERE 21. JAN. 2010
INTIMSCENEN**

Foto: TOMMY E.

Programredaksjon:

ESPEN V. HARALDSEN

Ansvarlig utgiver:

Trykk: BRYNE ST

Depotbiblioteket

Vi som er hundre

10G020650

